

Обґрунтування

до питання про схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, - проєкту постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг «Про затвердження Методики розрахунку залишкового енергетичного міксу»

Завдання, функції, повноваження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) та порядок їх здійснення визначені Законом України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з яким Регулятор розробляє та затверджує нормативно-правові акти.

Законом України від 10.02.2026 № 4777-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» (далі – Закон № 4777) внесено зміни до Закону України «Про альтернативні джерела енергії», зокрема щодо зобов'язання НКРЕКП щороку розраховувати та оприлюднювати на своєму офіційному вебсайті залишковий енергетичний мікс (Residual Energy Mix), відповідно до методики затвердженої Регулятором.

На виконання Закону № 4777, Департаментом із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Методики розрахунку залишкового енергетичного міксу» (далі – Проєкт постанови), який визначає порядок розрахунку НКРЕКП, залишкового енергетичного міксу (Residual Energy Mix) з метою розкриття споживачам електричної енергії інформації про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на їхніх власних генеруючих установках, спрямований на забезпечення прозорості розкриття споживачам інформації про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії та запобігання подвійному обліку електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Зазначений Проєкт постанови містить ознаки регуляторного акта та потребує проходження регуляторної процедури підготовки відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Враховуючи вищевикладене, Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Методики розрахунку залишкового енергетичного міксу».
2. Оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Методики розрахунку залишкового енергетичного міксу» на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій та проведення подальших відкритих обговорень.

Директор Департаменту із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії

Олег КОСТРИКІН

УВ
НКРЕКП
№865-20.1/26 від 29.04.2026
КЕП: Кострикін О. В. 29.04.2026 16:29
3FAA9288358EC003040000021911E00F804E600
Сертифікат дійсний з 04.07.2025 до 02.07.2027 14:03

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Методики
розрахунку залишкового
енергетичного міксу

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про альтернативні джерела енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Методику розрахунку залишкового енергетичного міксу, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг
№ _____

МЕТОДИКА розрахунку залишкового енергетичного міксу

1. Загальні положення

1.1. Ця Методика визначає спосіб розрахунку Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Регулятор), залишкового енергетичного міксу (Residual Energy Mix) з метою розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на їхніх власних генеруючих установках, у порядку, затвердженому Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

1.2. Методика спрямована на забезпечення прозорості розкриття інформації споживачам про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії та запобігання подвійному обліку електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

1.3. Залишковий енергетичний мікс розраховується Регулятором щороку на основі даних про виробництво, імпорт/експорт електричної енергії та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (далі – гарантії походження).

1.4. У цій Методиці терміни вживаються в таких значеннях:
залишковий енергетичний мікс (Residual Energy Mix) – структура джерел електричної енергії, що залишається після виключення обсягів електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, підтверджених погашеними гарантіями походження, виданими на електричну енергію, вироблену та спожиту у межах одного звітного періоду;

звітний період – календарний рік за який здійснюється розрахунок залишкового енергетичного міксу;

екологічний вплив – вплив на навколишнє природне середовище, спричинений виробництвом електричної енергії, спричинений наявністю викидів в атмосферне повітря та у водні об'єкти забруднюючих речовин;

погашена гарантія походження – гарантія походження, яка була внесена власником у своєму обліковому записі як така, що припинила подальший обіг гарантії походження та можливість її використання для розкриття споживачу електричної енергії інформації про джерела енергії у загальній структурі балансу придбаної електропостачальником електричної енергії та/або розкриття споживачем інформації про обсяг використання у процесі виробництва товарів і послуг електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;

анульована гарантія походження – гарантія походження, яка втратила чинність через 18 календарних місяців, що настають за місяцем, у якому здійснювалося виробництво електричної енергії, якщо гарантія походження не була погашена протягом зазначеного періоду.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про ринок електричної енергії», «Про альтернативні джерела енергії», Порядку видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2024 року № 227, Правилах роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312.

2. Розрахунок залишкового енергетичного міксу

2.1. Розрахунок залишкового енергетичного міксу здійснюється на основі даних про виробництво, імпорту/експорт електричної енергії та екологічного впливу за попередній рік (X), які надаються Регулятору на його запит, а саме:

даних про виробництво електричної енергії за типами джерел, обсяги фізичного імпорту/експорту електричної енергії за типами джерел, які надаються Регулятору адміністратором комерційного обліку до 01 квітня року $X+1$;

верифікованих даних про питомі викиди парникових газів (г CO_2 -екв/кВт·год), які Регулятор отримує до 01 квітня року $X+1$ від Міністерства економіки, доквілля та сільського господарства України;

верифікованих даних про обсяг утворення радіоактивних відходів (мг/кВт·год), які Регулятор отримує до 01 квітня року $X+1$ від Державної інспекції ядерного регулювання України.

2.2. Обсяг залишкового енергетичного міксу ($V_{ЗЕМ\ x}$) для певного джерела енергії (x) визначається за формулою:

$$V_{ЗЕМ\ x} = V_{відн.\ x} + V_{імн.\ x} - V_{екс.\ x} + V_{анул.\ ГП\ x} - V_{погаш.\ ГП\ x},$$

де $V_{відн.\ x}$ – обсяг електричної енергії, відпущеної в електричну мережу об'єднаної енергосистеми (далі – ОЕС) України з певного джерела енергії x протягом звітного року (кВт·год/рік);

$V_{\text{імп. } x}$ – обсяг імпортованої із зовнішньої країни в електричну мережу ОЕС України електричної енергії з певного джерела енергії x (кВт·год/рік);

$V_{\text{екс. } x}$ – обсяг експортованої із електричної мережі ОЕС України електричної енергії з певного джерела енергії x (кВт·год/рік);

$V_{\text{анул. ГП } x}$ – обсяг електричної енергії, підтверджений анульованими гарантіями походження джерела енергії x , що повертається до залишкового енергетичного міксу;

$V_{\text{погаш. ГП } x}$ – обсяг електричної енергії, підтверджений погашеними гарантіями походження джерела енергії x , що виключається із обсягу залишкового енергетичного міксу для уникнення подвійного обліку.

2.3. При розрахунку залишкового енергетичного міксу застосовується принцип часової відповідності, згідно з яким обсяги електричної енергії, підтвержені гарантіями походження, повинні бути вироблені та спожиті в межах одного звітного року.

2.4. Будь-які обсяги електричної енергії з невизначеним походженням (куплені на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку або балансуєчому ринку) ідентифікуються за структурою залишкового енергетичного міксу.

2.5. При імпорті електричної енергії використовується структура залишкового енергетичного міксу країни-експортера або зі щорічного звіту Асоціації органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies) «Європейський залишковий мікс» (European Residual Mixes), що публікується Асоціацією органів-емітентів.

2.6. Під час розрахунку залишкового енергетичного міксу НКРЕКП може враховувати рекомендації Асоціації органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies) щодо розрахунку залишкового енергетичного міксу, чинні на кінець звітного періоду, за умови їх відповідності законодавству України.

3. Звітність та оприлюднення результатів розрахунку

3.1. Регулятор здійснює розрахунок залишкового енергетичного міксу у два етапи: попередній розрахунок та остаточний розрахунок.

Щороку до 30 квітня НКРЕКП затверджує результати попереднього розрахунку залишкового енергетичного міксу (внутрішній енергетичний мікс) на основі отриманих Регулятором даних про обсяги виробництва, імпорту/експорту електричної енергії та виключення обсягів електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, підтверджених погашеними гарантіями походження, виданими на електричну енергію, вироблену та спожиту у межах одного звітного періоду, який на запит Асоціації органів-емітентів

(The Association of Issuing Bodies), направляється для врахування українських показників при розрахунку Європейського залишкового міксу.

Остаточний розрахунок залишкового енергетичного міксу здійснюється НКРЕКП з урахуванням даних Європейського міксу атрибутів (European Attribute Mix, EAM), оприлюднених Асоціації органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies).

3.2. Регулятор щороку до 31 травня затверджує результати розрахунку залишкового енергетичного міксу за звітний період за формою наведеною у додатку до цієї Методики, та оприлюднює їх на своєму офіційному вебсайті.

3.3. Інформація, що оприлюднюється, повинна надавати можливість її порівняння та містити такі дані:

частки кожного джерела енергії у залишковому енергетичному міксі (%);

загальні обсяги електричної енергії, що увійшли до розрахунку залишкового енергетичного міксу (МВт·год);

показники екологічного впливу, зокрема питомі показники викидів CO₂ (г CO₂-екв/кВт·год) та обсяги утворення радіоактивних відходів (мг/кВт·год). Для імпортованої електричної енергії використовуються дані щорічного звіту Асоціації органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies) «Європейський залишковий мікс» (European Residual Mixes) за відповідний календарний рік щодо питомих показників викидів CO₂ та обсягів утворення радіоактивних відходів.

3.4. Дані оприлюдненого залишкового енергетичного міксу є офіційним джерелом інформації для електропостачальників при розкритті ними структури балансу електричної енергії споживачам у платіжних документах згідно з Порядком розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії, у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на його власних електроустановках, затвердженим постановою НКРЕКП від 27 грудня 2023 року № 2626.

Додаток
до Методики розрахунку
залишкового енергетичного
міксу електричної енергії

ІНФОРМАЦІЯ
про результати розрахунку залишкового енергетичного міксу України
за _____ рік

№ з/п	Категорія джерела енергії	Залишковий енергетичний мікс		Питомі викиди CO ₂ , (г/кВт·год)	Питомі радіоактивні відходи, (мг/кВт·год)
		%	МВт·год		
1	ВІДНОВЛЮВАНІ ДЖЕРЕЛА (ВДЕ)			x	x
1.1	Енергія сонячного випромінювання			x	x
1.2	Енергія вітру			x	x
1.3	Гідроенергія (без урахування гідроакмулювальних електростанцій у помповому (насосному) режимі)			x	x
1.4	Біомаса та біогаз			x	x
1.5	Геотермальна енергія			x	x
1.6	Інші відновлювані / невизначені ВДЕ			x	x
2	ЯДЕРНА ЕНЕРГІЯ			x	
3	ВИКОПНЕ ПАЛИВО				x
3.1	Вугілля (кам'яне та буре)				x
3.2	Природний газ				x
3.3	Мазут (нафтопродукти)				x
3.4	Інші викопні / невизначені джерела				x
4	УСЬОГО (ЗАЛИШКОВИЙ МІКС)	100%			

Довідкова інформація по об'єднаній енергосистемі України:

Загальний обсяг споживання електричної енергії, що не відстежувався (Untracked Consumption): _____ МВт·год.

Обсяг електричної енергії, походження якої підтверджено та погашено гарантіями походження (ГП): _____ МВт·год.
